

چھاپ غلام محمد نور محمد

شاہِ مردان شیرِ یزدان قوّتِ پروردگار
لافتیٰ اِلّا علی لا سیفَ اِلّا ذُوالفقار

کتاب ہذا موسوم بہ

جنگنامہ زین العرب

بزبانِ کشمیری

مصنفہ

شیخِ غلام نبی ساکن قریہ منڈھول مصنف جنگِ قندرو

حسب فرمائش

غلام محمد نور محمد تاجرانِ کتب مہاراج گنج بازار سرینگر

{شاخ ہے مائسمہ بازار - رزیڈنسی روڈ امیراکدل سرینگر کشمیر}

{راقم پیر علی شاہ مخدومی خانیاری}

ہزاران درود و ہزاران سلام
زمان بر محمد و آلش مدام
تھ نبی صاحب جس تہ یار کیار
ہمان پہلوان صاحب نامدار
خلیفہ اول تہ صدیقؓ تس
تمہ درود محمد ثنای داورس
دوم عادل و عاقل و ہوشیار
عمرؓ ناو تس صاحب بن بیسیار
سیوم فاتح البدع عثمانؓ بنام
جامع نتہ انا تہ شیرین کلام
چہارم علیؓ قاتل المشرکین
ہمان پہلوان حیدر پاک دین
تمن پیٹھ ہزاران درود و سلام
تمو تازہ کرین دین خیر الانام
پر اصحابتہ بر آل پاک جناب
بین رحمت بیشمار و حساب

بسم اللہ الرحمن الرحیم

حمد لس چہ پُس نے ادر انس و جان | ہووبا اکرُن ہم زمین و زمان
تھوُن بے ستون تم بہ چرخ برین | چھوُ بڑ کبر با احکم الحاکمین
مہ و مہر تابان کرن بر فلک | ستارہ نمایان کرن بر سمک
اتُن از عدم تم ہمہ کائنات | جن و انس دیو و پری و ہ ترن
زمین و زمان آشکار و نہان | بحکمت ہووبا اکرن یک زمان
زنور محمدؐ ہمہ چیز ہا | کرن پیدہ ذاتن بلا اشتباہ
اتن انبیا تم چھ اندر شمار | ژوہ ساس اک لچھ چہ تم نامدار
زنور محمدؐ تمو لبو کمال | ذاتوک ذاتِ پاکن بہ جاہ و جلال
ز آدم ہنو بنت ہمہ انبیا | گژہن آس تا دور آخر بیا
بلی دور احمدؐ بہ آخر زمان | سپُن تن بامرِ خدای جہان
سپُن ختم پیغمبران یک قلم | کہ نام است ختم نبی در رقم
سو گو سوی ہیمبر تہوی بیمثال | بہ انگشت کرن ماہ بدرس ہلال
اتن تم شجر نہ حجر در کلام | مسخر جہان لس سپُن و السلام

دلو سا وقیہ بیچشنہ اس بیاز نغمہ و عود
اتن ونہ میر بیچ ئتہ بیتی نادہ نہ
طرونن نہمبر [illegible] نیچھ بلا نغمہ و دود
تہ نامہ ونن سبب ہمہ اندر کتاب
تہوی ہمہ نیرن حساب
امی باغنہ دُپ مصنف کتاب

سلیب جی بابہ شیر
حکیما شیخ رحمن عبدالخالق فلاطون ہن یاد تھاو
علمہ سعد نہ نامہ عالی بہ کمال
علمہ شمیر بابری انحضرت ذوالجلال
علمہ شیخ ہزاران ہزار
علمہ واقف سو عالی وقار

به لفظِ پنجابی ہمس نثر کتاب
چھو تنن تماو زین العرب پُر جباب

فصاه اک عجائب پُچھم تنن مابندر
زجنگ امامِ حنف شبیر نر

امامِ حنف سرورِ نامدار
سٹھاه آسو پُرزور عالی فقار

برابر بچید رِ تُسند نه روشنان
دلاور بمانن شبیر زبان

بهوی زلو فصاه اک چھو شیرین بیان
بلفظ پنجابی نه کشمیر بان

مگر عبد الخالق به عقل و هنر
بهر علم واقف سو عالی گهر

نمی پُر به قصه بشیرین زبان
بکشمیر بادُن اسی داستان

مه کن دپو نمی پُد سخندان چھوک
شعر گوی در راهِ حق جان چھوک

به قصه بکشمیر انتن زه پور
مگر گرچھالت کهالت زه دُور

مه دپو مس لج گرکنه سخندان چهوس
بو کنه زانه مردِ نادان چهوس

ولیکن دپوم نم به قصه ضرور
نگی بنهو بن تتھو بن باسرور

نه بوزن نو گل کرم با خدا
مه بین نامسی هنو کران ابتدا

آغازِ داستان

چنین گفته اکبر علی در کلام
امامِ حنف سرورِ نیک نام

سپین ساله ہشرده سوالا گهر
بفوتن سو گو شبیر نر زیاده نر

امامہ دیوس کرزہ بنھنی قرار
بخانہ پکان آی تہ سوی امام
لدوک دون گرن ہیٹ ہمہ زین نر
پکان درای مانندِ شبر زبان
ازانجا روان گے نزشنے نامدار
بناگہ سِرہ علی ولی
سوڈ بشتِ پنھرونھ نزشنی نامدار
کرک باادب سوی حیدر سلام
سو حیدر ڈکمن وتھوز دلِ پنھر
پس انگہ دِنن سوی نورالبصر
تمو عرض کرہس کہ ای نامدار
ونہ رخصت دیوتوہ زرہ کرم
نہ بوزت سِپن رنج شہزادا
دِپن تم چھہ ہم طفلکِ خامکار
بناگہ بیک ما بلایاہ بہ پیش
دلوک تم چھو کرجان سوی نکار

الو گر گڑھو پس زہرِ نسکار
ہنوک رخصت از والدہ با من نام
تلوک گرزہ خنجرتہ تیغ تہ تبر
حنیفس نشہ وانتہ در یکزمان
پکن وانتہ نزدیکِ یک کوہسار
پوان برونٹھہ ڈیوٹھک بر قندلی
بتعظیم حیدر کرک افتخار
رکابس دنک بوسہ با احتشام
رٹن تم درآغوش نرشوے پسر
مہ وِنتو گرڑھو کور کن رہگذر
گرڑھو سوی جنگل زہرِ نسکار
کرِ دور از دل ہمہ رنج و غم
زشہزادہ بوزن چھین ماجرا
نہ کنہہ جنگ زانن نہ زانن شکار
گرڑھن مانِنتن ہم نرہ خچی پیش
چھہ بہتر گرڑھو توہ بخانہ سوار

کران آس باہم گر مشورہ
درین حال تھا اک فرشتہ غیب
فرشتہ وچھت کھیو گرد زاس وغم
کران آس کوشش امامان خاص
کرن آسو ذالس یہ رنگ عجب
پھو پانے کران رنگ سازی خدا
غرض وات نت مرغزارس اندر
کنی آکنہ روبہ ہرگز شکار
قضارا اکس جایہ بیٹ پے امام

گزٹھو زورمش یا کہ راہی گرہ
تھندن گورن نش نشکل نہیب
روان زورمش کن سین یکقلم
ولی ایبوی سخت کھبو ٹمنو پھورس
بہانہ کرن بانہ وچھو کیا سبب
چھو ہیکن زہیکی ودن زو نجرا
شکارن ذنوک وتھی بہارس اندر
وجھن جا بجا گے دران مرغزار
زنرہ ونو آسو تنت جایہ با انتظام

داستان در بیان رسیدن امام حسن رضؓ و امام حسین رضؓ بر سر راہ وگفتگو کردن باہم از راہ چپ رفتن امام حنف و جنگ کردن با تارس

بلو رین تختناہ میان دو راہ
رہ راست پیدو دبے یکی کانھ جوان
نہ کنھہ ڈبنشہ سختی نہ رنج و عذاب

لکھرت آسونت بیٹ چنین بلبرا
چھونس عیش و عشرت کرن ہر زمان
میسر بنس آب و نان بے حساب

نعم مبتلا گو یو عالي وقار
گران الغني باخداوند گار
[illegible]

اماموءِ ډپوس کړ نجوف و خطر
پڇهه بهتر کړ ښواس شو کړ بازگشت
حنیفن ډپوک پهم کړ هن م ضرور
اگر آسه مه پار ئې ذوالجلال
اماموءِ ډپوس کړ چهه بهتر نه جان
چهاس اک اکس همعنان د سفر
کړ هوا کوټن اسس براه دراز
حنیفن ډپوک ته کړ هو بازگشت
کړ ښو بډ نر شئے اندرین ره سخت
علیؑ ولي حیدر رنا ملا رض
کړ ښو بډ نر شئے ډو رښت براه
ونت ئی هتن رخصت از دو امام
اماموءِ رټوک زوره اندر کنار
پس انگه ډپوک تس حواله خدا
خداوند عالم کړی سر فراز
بله زن امام حنف شیر نر

رهکوءِ نه زرت چیون نیر ن نبر
بخانه روانه ازین پهن ښتت
کړ ښو ته بخانه بعیش و سرور
کره واره معلوم این قیل و قال
کړ هن چیون نر توی کړ ښواس عان
زنره بارن برابر پهر خیر و شر
بموءِ واره معلوم کرښن بیه راز
بخانه خدا نها و نوشا و جوش
خبر ما پچهه از راز فرجام بجنت
بخانه بمس ما پچهوا آسن فرار
کړ ښي د لخزن وال نیک خواه
روانه سوئی چپ سپن والسلام
زهجر براو روڅک زار زار
خداوند عالم ته کړ ڈنے مدا
بخانه آئی بانه باعیش ساز
کنو ئی زلو روان گو براه خطر

٦

[illegible]

غرض آسہ زیبا سہ پردہ پری
تہ ڈیشتن سپُن ور عجب پہلوان
دران خیمہ ہر سو کرن جستجو
میانس منز منت عجب تختِ زر
وچھُن تتھ بہتھ اک بڈا ہیچہ خر
نہ تس عقل نہ تس شکل بد روزگار
وچھُن مونہ ہیچہ برف سفید
وپُن از غضب تس کہ ای بیمرود
ازان نعرہ بیدار گو مردِ پیر
وچھُن اک جواناہ چہ شیر ژیان
اکھ فس کت ژٹ گرزہ چلن سام یل
پھولہ وُن رخا تس چہ خرم بہار
وپُن تس چہ الس کہ ای شیر نر
تہ بوزِت امامن لُس ای لعین
بوچھوس خاص فرزندِ شیر جبار

بشاہان عالم نہ کر کینسہ پای
اندر ژاو خیمس چہ شیرِ ژیان
وچھُن نہ کونی کانہ اکھاہ روبرو
زبا قوت وہ ہر جرت سر بسر
بہت آسہ چلن کوہ آہن بہتھ
سیاہ روی بد خوی ظالم شعار
بہوی ڈاف ژاوت بمانندِ بید
ژہ کس چھوک برین تختِ زر سالخورد
تلن ٹار نقشہ آسہ گومت زریر
ستادہ بمانندِ فیلِ دمان
دلاور جوانا چہ ضرب المثل
بے جنگ گو یا کہ بوزت تیار
کتوک چھوک گرژہ ہک کورن رہگذر
وگرنہ گرژھک اندرین دم ہلاک
چہ نفرت ژہ پٹ اجہان آفرین
امامِ حنیفہ بوچھوس نامدار

پین بیرہ بیرہ تس ور زمان
زہبت تس گو سنگا طرزجان
ازان پس تس و تہ نخجر ابدار
تہ ڈیشت پین عجب بڈ زبان
امامن کوتی وچھون بتہ نشان

٨

کرُن نعرہ نس ای فرومایہ مرد
ازان نعرہ لرزان سین مرد پیر
کہ گویا نمنس زان اجل پیش آو
پس انگہ دپن نس کہ ای پہلوان
قسم چہوی زہ از مصطفے و علی
نیزت چہمک انی کر زہ روزت فرار
زسوگن گو بن شیرِ ژیان
اگرچہ گمت آسو تیز خشمگین
بنینگن سو بڈ گو ژلن ہیچ باو
زدہ بوان نمنس لشکرِ بے شمار
کرن کریک مانندِ دیوِ رجیم
گمت مست چہوہ اندران مرغزار
نہ بوزت دون آی تم بدخصال
سو آسوی شہنشاہ تمن ظالمین
کرگ عرض نس کای شہنشاہِ ما
چہو کیاہ حکم ای شہریارِ جہان

ژلک کنہ کری جان شع مس وہ گرد
خجل زد چو سگ گشتہ سرکردہ زیر
توے نس بدل رو و نہ ہوش فتاو
قسم چہوی زہ از داورِ دو جہان
مکر بر ضعیفان سنم ولولی
مہ کڈ اک قدم بروِ نتھای نامدار
پھرن گر کرنہ شتابی دران
ولی صبر کرتم ازان خشم و کین
بکن دانو در فوج خود بدنہاد
ہزاران پیادہ ہزاران سوار
کہ ای پہلوانان بیخوف و بیم
زانار لشہ آسمان برقرار
بہ نزدیکِ آن پیر بد بستہ سال
خبیثن لعینن تمن کافران
چہہ اس زیرِ فرمانِ تو خواہ مخواہ
کرو سرفدا بر تو در یک زمان

نظر بام نزاون بسوئی کفار — جهاناه وچهن غیب زیر غبار

نه ڈلیشت بنهر و بفوزاسپ دلیر — گندان نم دوال کمر همچو شبیر

گرس واره نم جوز تنگ و لگام — نزون گرزه در دست غالبمقام

ازان پس گرس کهتو چون نبیرز — گرفته گرن نم میان رهگذر

بوان فوجه فوجه تمے اهرمن — سپن جمع ساری دران انجمن

امام حنف سرور نامدار — گرس پٹ کهسته همچو نبیرشکار

نظر نزاو طارین شهن یل بپیش — امام حنف سرور نیک کیش

دپن پهلوانن که اے نامور — گرد بر سر جنگ محکم کمر

امس پهلوانس رتی پسن بجنگ — نمس سرفرازی دمے بی درنگ

ومس نصف اقلیم گرن وشاه — بسر تاج گوهر ومس بے بها

نه بوزنت دلواه اک سپن غدرخواه — گرن عرض ای شاه کشور گشا

اگر حکم برمن کرد این زمان — گرنصه بر سر جنگ آن نوجوان

بشمشیر و گرزه به تیغ و تبر — کرس ریزه ریزه زپا تا بسر

نه بوزنت سپن خوش شه باگهر — گرن مرحبانس زه چهوک نبیرز

اگر کار نجهو هیو کرک این زمان — دمے سرفرازی زه بر افسران

نه بوزنت سپن خوش سه بدرفرگار — بیکدم سپن فیلسی پٹ سوار

لگاؤن بسر کافرس تیغ تیز — زسر تا بپائنس سیُن ریزه ریز
نه ڈٹهشت بنن کافران لرزه زاو — که گویا کتن موت دربیش آو
کھون آس افسوس دل زار زار — سیُن ماره بیٹھو پهلوان نامدار
ازان پس ڈٹهم دراوا زبهر جنگ — مقابل امامس سیُن بیدرنگ
سٹهاه آسو بدخو سو دیو دلیر — ببازوی فیل وپچنگال شیر
امامس کرن کریکا ای خیره سر — کنوک چھوک ڙه کنهه میان جهنا خبر
ڙه مارئو به میانوی براه جنگ — هنئون اسُندو مے گروزنگ
امامن ڏپوس کرتهوی گفتگو — بسر مرگ وانوی ڙه پکے وبرو
نه بوزنت سیُن خشمگین سخت تر — نولُن گرزه لائن امامس بسر
امامن گران گرزه رڏو برسپر — بنلُ گو هنئس نه وغفو شور وشر
هٹنُ بر زبان نام پاک خدا — بیک ضرب کرئس سرازتن جدا
پنھرپهو ورسنے کافر بدگهر — رٹن جاي پالنس بنار سقر
نه ڈٹهشت سیُن شاه ملا رس جهان — که در چشم او تیره شد این جهان
پهونا کا نه جوانا ه بچنگال شیر — بمس پهلوانش کري لس زیر
ڈسس پادشاهی کرن شهریار — غلاماه بو روزس چه خدمتگذار
نه بوزنت بجوش آوا ملاق شاه — ڏبن پادشاهس که ای نیکخواه

اگرچہ تسند چھوک پسرای جوان
نہ راست تزاونت زہ گمراہ گوک
نہ بوزنہ دپس تم لعینن جواب
سولند ہورکمزور چھوی آسومنو
ازان پس امامس وپن ای دلیر
امامن دپوس چھوم حنیفہ منا و
منہ بڈ ہب چھو شاہنشہ انبیا
سوگوسوی علی حیدر نامور
سوگوسوی گرزھت ہو نجاور زمین
سوگوسوی گرزھت ہو یکوہ بلور
سوگوسوی کرن مارہ صلصال ال
تسن وی نجو چھوس بای کینہ خواہ
اگر جان زانک لکان کلمہ بر
نہ بوزنت سوا ملاق گو خشمگین
بقوت لگاون مو گرز گران
رٹن بر سپر گرزہ گاو سر

زھبنوت کیا زہ اسلام تزون نگان
بمن کافران بینت ہمراہ گوک
مہ کرڈ بوٹھ اسلام راہ صواب
توے بار یا حمزہ آسوی گمتو
زہ چھوک نامور کس بچنگال شیر
علی پہلوان بابہ چھوم یاو نھاو
حبیب خدا و شفیع الوری
بقوت کڈن خیبرس مولہ بر
سراسران تم بزیر نگین
کرن مارہ دیوان نلن سخت شور
رٹن شہر زتم کرن پایمال
ہزاران زہ ہو چھم مہ کرمنت نام
دگر نہ بیک ضرب پاونت پتھر
بیکدم نلن گرزہ آہنین
امامن سپر دار اندر زمان
بنام خدا ایزد دادگر

11

ازان پس امامن بغنی روبرو
غرض بہ سوا ملاق گو کلمہ گو
بیچو کہ تہ حرمت و کہ زار زار
کری بر سوا زجدا انی زیربار
مگر نزاہ میں پس سو پیری نزش
اگرچہ ای زیر و شمن بکش
نصیحت وفی جان ؤ دل باسو نزار
الا ای برادر زمین گو شرار

لگے بر پلس وگے بر بیار
کرن حملہ مانز تہ شیر شکار
کرٹن ازمیان تیغ بران بزر
نہ ڈبلشنت امامن کنجم و تر
کرو اک حملہ بچو تیز و کمان
روک دومیان رہ ان امام زمان
ڈھنن رسی ای برتازی نامدار
زہ تیز زن یک دم ابل نار

کرن نعرہ مانز بر جسد زبان
پیدن لرزہ اندر بدن زود بر
ازان نعرہ کافرین خستہ جان
بنھ پیچیو تر نعرہ یوزن نگان
امامن برست رٹ لسن تیغ علی
دوان دم بیرن یا علی یا علی
پہ تکبیر را کھنی کرن عین ذوالفقار
ہر یو دو ماون ہزاران ہزار

۱۲

نہ ڈبلشنت سوطارس پہ کینہ ور	روانہ کران پہلوان دگر
یوانی امامن ذنوس ضرب تیغ	دو نیمہ سپن کافرس بیدریغ
دوہم آو الاران چو دیو سیاہ	نزبم ہنت امامن ٹکن گرنباہ
سو زورم پنے درا و گوبے روان	سو پانزم یوانی سپن غسنہ جان
شہم درا و از ضرب تیغ دو سر	ستم ہنت امامن کران مختصر
سوا و کھم نوم ہنت سپن ریزہ ریز	دہم نہ کہم ہنت بپارستخیز
بنھے پاٹ ژنجہ سپن ہردان	زہیبت کفاران سپن لرزہ جان
ازان پس نبردا ونہ کاتہہ بجنگ	کھٹ رو ودر آب گویا نہنگ
نہ ڈبلشنت سوطارس سپن تندہ زن	ڈین سوی لشکر وآن انجمن
کہ ای پہلوانان بے ننرم و ننگ	زہیبت کرو اک کوکٹ یوت ننگ
زملک عرب آو اک شیر خوار	اچی کافران یوت کرنارو مار
کران کبت بھو وہ آسو کلام	گرٹھو ور مدینہ ہمو انتقام
زملک عرب آو اک پہلوان	کران مارہ ژنجہ بہ تیغ بران
کرو اک عرب زادنی گیر و دار	منٹھو کبر و تخت ازین کاروار
دو پہم مشورہ اک یوان لپسند	کرو حملہ بر تازی زور مند
گرٹھو نوہ امس ازہمین تپسار	بیکدم گرٹھی ننگ در کارزار

نہ سو و ہست آو سپلا نکن کرن
ازان سپن سپن ہست کنبک
سو بیدران بین و ادو وہشنن ننگ
امامن ہنہ بہ یہنوسی بہ ننگ
سپن کافر ہا سپن انتہان
ننھوی جنگ ہنہ مانز بدران
سپہندن اکہ بمرن
ازان حال گو کافران سپن اکار
سپہندن ازان میدان سپن ان
بہ میدان و بہندن سپر

سرِ راہ رٹن کافرِ بدگہر
کھنوس سیلسی ہٹ چو نشترِ زبان
زِبن دُن کرن کشتہ این بدسیر
ہمہ کرامند سں ہالسن ہٹ شتاب
نہ بوزنت امامن بطارس ورن
ٹکن کلمہ پُر گزتہ مسلمان شہا
دپس نمم بو کلمہ پڑے بیگمان
ازانجا سمواس ہمہ سربسر
عجب شہر جہیم مثلِ خرم بہار
بنا قلعہ کرمنو ز سنگِ رخام
کنیزہ غلامانِ زرین کمر
انک سربسر پیشِ تو یا امام
نہ بوزنت سین خوش حنیفہ عرب
بہراہ طارس سوراہی سین
قلاباہ وچھن شہرسی ہچو کوہ
زآہن بنا آسو کرمُت حصار

بفوزنت سواز زین والن ہنہر
کڈان از بغل خنجر جالستان
ٹکن ہاتفی آس کرلنس خبر
زِہ کر صبر ای سرورِ خوش خطاب
زِہ بدوے عزیز زاہن جان ہنن
وگرنہ بو یکدم کرت یو تباہ
ولیکن گر تھو شہرسی کن روان
پرو کلمہ زِی نش سخن مختصر
چھرتت جا بجا گل نہ فل لالہ زار
گرتھو نم وچھت شاہان یا امام
چھ تابع مہ ای سرورِ نامور
پرو کلمہ ساری زہ نش والسلام
روان شہرسی کن سین با طرب
بدروازہ شہر وارد سین
بلندی تچھ تا بچرخِ شکوہ
ز اندیشہ دشمنان برقرار

نہ دا ہشین سین ذو عجیب امام
دپن سوی طارس کرنس نیکنام
عجایب کرمن حصارہ چو سین
پتیب طارس سرس اندر یا بدوفا
اندر زوارہ بیمہ بفوزنت ہمراہ طارس
چھن شہر ہندس ولا ودیکا
ہمہ دیر وعندلیبان ہچھ
بلبل عجب

١٣

ازانجا سین حکم شاہ زور
اونک تخت زر بہراہ ان نامور
ٹکن ای ساری امیر وزیر
کرن ولایت لینہ ای کبیر
زیر کس کہ ای سرور نیکنام
کرنتھ ہر یانی زہ ای نامدار
ازان پس تیہن کرتہ دلپذیر
ٹکن شہنشاہ ان کرتہ

اماموِ ہتن پیٚن سہ از خوشدلی
دپُن تم چھُو دِیومت مہ ای نور چشم
اگرچہ کیٚنہ دشمنن یتھ ظفر
زہ از دستِ دشمن مہ کرتھ نوش
سپُن دزنفکر امامِ حنف
دپس کافرو اے بلِ نامدار
زہ آغہ چھہ اس جان کمتر غلام
زنہ بوزتھ امامن یہ پوک مختصر
سپن تم زنہ بوزتھ سراسیمہ حال
تمن ظالمن آس آمہ چی خبر
لجک کو بجہ بوزتھ کلامِ امام
زنہ ڈلیشنا امامن بدل کہ خیال
نوے زرد رنگ روی کفار گو
سہ شربت دزان تم بدستِ زہر
دزبرس رٹانی الغرض زابہ نظر
پنُھر پیرہ ورتھ شربتِ زہر بام

مگر با دیہ پیوند تس از علیؓ
نصیحت وُنی کر زہ منظور چشم
ولے ورحذر روز از خیر و شر
زعہد ر نصیحت چھہ کرو ارہ گوش
رٹتھ شربت زہر قاتل بکف
کرو نوش اپن شربتہ خوشگوار
بخدمت کمر سنہ اس خاص و عام
گڈان نوہ چیو پس چھہ بے خطر
زمینت چھوک کینسہ الونہ مجال
پریشان نوے تم سپن سر بسر
اکس اک لگی دنہ تم بدلگام
بظاہر بہ شربت چھہ زہر ملال
پریشان یہنا کارنہ بار گو
دپن تس رٹکن نوش کرای شربہ
بیکدم ورتھ پیو سو شیشہ پنُھر
زمینس سپن نشق ازان زہر بام

نہ بوزت امامن بہ املاق شاہ — ونن وُنھہ کھسو گنبدس خواہ مخواہ
تماشا وچھو برحصار بلند — و سو اس تماشا وچھت شاہمند
نہ بوزت سپُن شاہ املاق شاد — ولی آسو لنش کافرس اک مراد
بجیلہ ز گنبد بولاین پتھر — بدل کینہ خواہ آسہ بر نامور
سخن مختصر آن بل نامدار — بگنبد کھست گوچو شیر شکار
سو املاق بدبخت لنش ہمرکاب — کھست گنبدس کو سو عالیجناب
کھست گنبدس ہیٹ نمو کر نظر — جہانک عجایب وچھک سربسر
اکس جایہ ڈبو ٹھک سیاہ جنگلاہ — چہ ظلمات نت منز سیاہ اک چہاہ
دگر سو فروزان گموت نار آسہ — بہر سو تمی نار کوی جار آسو
نہ ڈیشت امامن بہ املاق شاہ — ونن ون اَرچ مہ حقیقت چھ کیاہ
سیاہ کیا زہ جنگل بیک سوی نار — فروزان اَنت شعلہ چھی آشکار
دپُس شاہ املاقن اے نامور — اَرچ بودنے کیفیت سربسر

اظہار کردن شاہ املاق با امام حنف حالات سیاہ جنگل و آتش افروز

بیا ساقیا بہر قہوہ بدم — دہ خوشبوی شیرین مہ در جام جم
ز قہوہ نبر بہرہ از سر خمار — ونے بو حقیقت اَرچ آشکار

15

سہ رفتار تمن پہو کبکِ دری
۲ دو زلفِ سیہ تس نن وشہمار زلن
بمہ تس چپہ ترکی کمان ہا بشور
جبین تس پہو آئینۂ آفتاب
تسنر چشمہ بادام ہینبر زلہ
بعشوہ کرن لیس اکس کُن نظر
تسُند تسنہ خنجر کرن خسنہ دل
برخ تس سیاہ خال ہا نندِ زال
زہ لب تمسندی زلن چپہ لعلِ یمن
دہن حقہ در زقند و نبات
میانِ زنخدان عجب چشمہ لسن
پہو سینہ حلب آئینۂ صاف
پرا زمیوہ انار گل زلن بہار
ہیبہ لقہ رسہ خاتون تنہ تو زلن
سُرین تس بلورین عجب صاف کیاہ
بایرن حسن خوبی سہ ہر عجب

گرہن بند رہ زلت مرہ و مشتری
پئے کشتنِ عاشقان ہا زلن
بمژگان کرن خسنہ عاشق زبور
پہونت مخنہ جہالر برت بے حساب
زلن ہر نہ ڈبشت ازان ولولہ
بیکم سواز جان کرت جہی گزر
لگن زالہ عاشق گرہن یا بگل
وجہی ایس اکھاہ تس پہو مکلن فعجال
ننہ برگ گل سنبل و یاسمن
بخنہ دون زلن چپہ آبِ حیات
ننہ آبِ زمزم شوبن کیاہ پہو لسن
پہو نہ زا لخضنہ چہمنت نمی رنجِ ناف
ارم ہو گمنت باغ سینہ تیار
زہ گلا رسنہ گو یا تسند وسنہ زلن
عرض نازنین آس سر تا بپا
دین نا و تمسُند پہو زین العرب

نہ بوزن سو املاق گوننگ نر
دین نس امامس کہ ای شیرِ نر
جمجمہ بڈِ پہلوان بے گمان
لس لرزہ سینن سو یوسفید
نہ کرِ چہوم مہ طاقت یمی ہمرکاب
امامن دِ پوس یک مہ سینن ٹکان
نہ بوزِن سیُن ننگ املاق شاہ
مہ طاقت نہ کرِ چہوم یکن ہمرکاب
نہ بوزِن امامن دِ پس غمزہ زاو
کرم باوری ایزدِ دادگر
بحکمِ خدا تم مسلمان کرک
بناچارہ گی دراو املاق شاہ
تمس لرزہ جمجمہ سند ریدان
سخن مختصر گے یکن ہمرکاب
ازانجا سو املاق سوی امام
مرخص مہ کرا سے شہِ نامور

گھرِس زال گی با یست یو پنھر
کرِ صن انی بلا فنک پہنچانس خطر
زلرزش نٹن چھی زمین ریان
گمت جان نیرِن لشہ بااہبہ
زلرزہ گمت چہوم مہ جگرس کباب
مہ کرِ کنہنہ اندیشہ ای پہلوان
کران عرض ای سروِ نیک خواہ
چھو پہنر مہ مارِ زہ اندر عذاب
مہ سینن زہ ونھ یک ٹکن یا ثناہ
تمن ہیٹ لبنت یم یو فتح و ظفر
زنگراہی یکدم تمی پتو پھرک
ولی آسو لرزان بمانندِ کاہ
سو بڈِ پہلوان شیرِ نیر بیلتن
گرِ ژھنن پے بر دیک آتش نتاب
دِ پنِ لوگ کہ ای سروِ نیکنام
مہ کرِ چہوم وہ طاقت ازین بیشتر

نه بوزنت سپین ورعجب نامور
بناګه نښرد رایه از بارګاه
بهے آیه مانند کبک دری
کرن باادب تم اماس سلام
خداوند عالم زه دینے بقا
زه چهوک خاص فرزند نیر جبار
نه بوزنت سپین ورعجب امام
ازان پس دپن نس که ای نازنین
بوزانت نه ازتم ای حورو شت
نه بوزنت دیس لشیرین زبان
بروزے به لښتر لوآسین لخاب
سو ډلیشت مهر دمنه کنهه هوش حال
بروئی عنایت مه کر تو نظر
نمونوره فرمایهم چهوس رسول
نه بوزنت کهورن تل مه نس نراو ښر
نمو کلمه نقلین کرم یا امام

پران کس چهو قرآن کرن نم نظر
پری پیکراه اک بمانند ماه
بمس کن وچهت من چهن ښتری
دپن نس که ای سرور نیکنام
کرن مهربانی مه پٹ نواه مخواه
امام حنیفه زه چهوک نامدار
مه کنهه پاٹ زانګم به ماه تمام
زه کنهه پاٹ زانک مه ول بالیقین
زه کنهه پاٹ زانک مه ول سرګذشت
مه کن نفاوکن بوونے داستان
وچهم نوالبس اندر رسالتمآب
کرم عرض اے سرور بیمثال
تو ہے چهوه نه کم پهوه مه کر تو خبر
زه کردین اسلام مهو نوی قبول
دوم کلمه اے سرور نامور
پر فهم بام لذت نهایت مه آم

نه بوزت دوان گیه سه زین العرب
نشاناه انن از رسول عرب

بمس انجنابو قرآن کریم
عطا آسو کرمت بشان عظیم

بسر نامه آسس پهرا جناب
نه ڈلبنت سین خوشن بن نراب

دین پر پهوبے شک کلام ربی
نشاناه پهو از حضرت سروری

پس اگه دین نس که ای زنک باه
زه نش انهوت شاه هر دو سرا

درین گفتگو و نفو غبار زراه
نمی گرده سینتن پهان گو سیاه

نه ڈلبنت سه زین العرب خرین
امامس دین ای پل پاکدین

پهو جمهور میانوی برادر چو شیر
پهوی آسه آمنو مثال دلیر

خدا زانه کیاه آسه ون چانو حال
امس نش پهو شیر زوران مجال

امامن دلبس گرنه درون حرم
مبر کنهه زه پروا نه اندیشه غم

مه پهوم یار یزدان خداوند پاک
پهو نه کنهه مه از دشمنان بیم و باک

کرم باوری بد خدای کریم
مسلمان کرک یم بلا خوف بیم

نه بوزت اندر زابه زین العرب
ولی آسو از شوق آن جان بلب

منگن آس از ایزد فادگر
دعا بر امام حنیف نامور

دین آس ای پاک پروردگار
امام حنیفه کرن استگار

درین حال جمهور مانند شیر
پکن وانو چون اژدهای دلیر

[illegible]

نه لوزنت ولس یاسی ای نامور ‎ — ‎ ونم یر بلا ننک ایر میون کر

ژه یا نه تحقیق این قیل وقال ‎ — ‎ پهونه کینسه شیرس نمس نش مجال

سو جهو رلوزنت سین ننگ نر ‎ — ‎ دین نم اکس بالیسی ان نبر

نر لوزنت نبر و آن اهرمن ‎ — ‎ سلاح گن ڈنه گویا چو شیر زمین

نرآد نبرنت سواز بارگاه ‎ — ‎ وپهن نش امامس ننین شور کیا

کران کریک مانند گرای سخت ‎ — ‎ زلرزه سین خاره سنگن نه لخت

امامس وین ای یل نوجوان ‎ — ‎ کینوک پهک همین دم گرشک برلان

بجلدی مه نش ون بین نام وکرام ‎ — ‎ ژه مارنت مه روزم ژنس جانونام

نه لوزنت سین خشمگین نامور ‎ — ‎ دین نش کهای کافر بدگهر

پدر میون اندر جهان نامدار ‎ — ‎ علی ولی شاه دلدل سوار

مه بڈبب پهو شاهنشه انبیا ‎ — ‎ رسول خدا خواجه دوسرا

مه پهوم نا و محمد حنیفه ون ‎ — ‎ ژه پهوی نانه از نام گومن کنن

اگر میون بوزک ژه ای بدگهر ‎ — ‎ لکان کلمه برگزه رما از کفر

وگرنه بیک ضرب تیغ دودم ‎ — ‎ کرے سر جدا از تن بر ستم

نه لوزنت سو کافر سین کینه ور ‎ — ‎ ننن از غضب گرزه گاوسر

یهوی گرزه لاین بزور و توان ‎ — ‎ امامن سپردار اندر زمان

[illegible]

زنہ بوزت ہمس نار ہیو در جگر — تلن یک قلم گرزہ گاؤ نر
کرن ضرب گرزہ براں پہلوان — بزور و بقوتن تتوش ولوان
امامن گران گرزہ رٹو بر سپر — دژن ہتھ ہمس کافرس بر کمر
انن زور از حد بخشم و بکین — تلن ہتھ دتن سوی برن بر زمین
گنڈن جل کلس سیت از ریسمان — ہتھون با برادر کرت ہمعیان
تربہم آو تامت بخشم بقہر — وچھن نم برادر گنڈت با شجر
تھند حال لٹ بیشت سپین زرشتر — اکھ ہنو نہ ملون بلا گفتگو
کرک اک اکس ہیت نزدہ برن — دو شے آس پر زور شمشیر زن
در آخر امامن سو پاون پتھر — گنڈت سوی ہتھون با شتا در شجر
نیتھ پاٹ نم پانژ بارن بہم — بوان گے بہ مانند شیر دژم
کرت بند گوگ آن امام زمان — ہمس نش مشت گوگ نہ رولوان
تیبہم آو بامت ژہن حسب حال — ملکن گو دنن با یسی فیل و فال
چھ نم بستہ کرمت بہم با شجر — چھو نیو ہتھ ننز نہ پہلوان شیر نر
مہ اول گمت آسو معلوم زنگ — بہ چھوی شیر زور امثال پلنگ
نیالا امس کر چھو در سر بوان — کنی ژن کرن بستہ نیتھ پہلوان
بر رخ لو بہاراہ بخصلت چو نیر — چھو استادہ روزت مثال دلیر

دگر نه بخنجر کرے سر جدا
بنام خداوند ارض و سما

نه بوزنت سو جمهور گو کینه در
نلن گرزه لاین امامس بسر

الفس کپت نلن گرزه چون کوه لخت
امامس پٹھن نم کرن حمله سخت

امامن هنن بر زبان نام رب
رٹن بر سپر تمندی گرزه دب

ازان ضرب گرزے سپر زلزله
سپن نه دست آهی کوه نن وله

ز فضل خدای زمین و زمان
امان گو لہت آن امام زمان

ذلوک اک اکس سخت گرز گران
بمانند خالیسک آهنگران

کرک حمله ها همچو شیران نر
در آخر ز هنگ گرزه زاونت پنهر

کرک نیز شمشیرها برقدار
سپن گرز تخن هنه بیا گبرودار

دوان آس ها هم برنت تیغ تیز
که گویا کران اک اکس ریزه ریز

زمن شیر زوران سپن نه خلل
ز شمشیر و نیزه ز جنگ جدل

غرض بله سلاح آگنه کہنه لکار
گرد و لخه پنهر گے بگشتی نیار

کرک سخت باهمد گر گبرودار
نه کس زبر گشت و نه کس استوار

زمین از لکد کوب خسته کرک
گنه رما دو مورن نه بسته کرک

سپن زنگ عاجز دو تنی شیر نر
عرق ریز گے کرپوان کانه پنهر

امامن هنن نام پاک خدا
کرن نعره مانند شیر آله

سو جهورېت بای مثلِ غلام — سپین ایستاده به پیشِ امام
ازان پس سه خواهر امس نښه — انک نه سپین شادمان نس نښه
ډپوک نس که اَے سرورِ نامدار — به خواهر چه ساقی برخ گلعذار
ډپوس کلمه ای سرورِ نامور — گرځو شادمان اس ژه نش سربسر
نه بوزت سپینِ شاهِ زینِ العرب — ډبن باښی کښ که ای خوش لقب
مه پهوم کلمه پرمن نه گو کینو ژر کال — ولیکن کر منه مه اظهارِ حال
چهو درځواب وچهو منو مه شاهِ عربؑ — نتی کلمه ډپونم بعیش و طرب
بیه چهون مه کر منو نکاح با امام — حقیقت یهی چهو مه نش و السلام
نه بوزت نمس هلئے گے در عجب — بجبرت بدندان رټن گے و لب
ډپوک نس گرځی ات گواه آسنوی — ډلن سانی ننگ گرځی کاسنوی
نه بوزت سه گبه در حرم زود نر — ازانجا سو مصحف ان مختصر
ډپونک یهوی چهو ښهادت بمن — نشانه چهو از حضرتِ ذو المنن
بسر نت و چهک چهر از انجناب — نه ډلیشت سپین شاه تم بے حساب
پس انگه امامس ډپوک ای دلبر — ژه چهوک نامور مثلِ شیر دلیر
خداوند عالم ژه چهوی مهربان — به خواهر چه اَسه ټاټ از مال و جان
انن در نکاح اسے یلِ نامور — کرو عیش و عشرت بشام و سحر

ازان پس سپین بام نم برگران
ولو سا فتو اَن قدم زود تر
کہ شاید ز سر نیرہ خواب خمار
چنین کردہ اکبر علی در رقم
میانِ حرم ژاو چون شیر نر
کهِست بیو ٹھ تنت بیٹ لعیش طرب و
سہ تُس بیٹ گمز عاشقِ زار آس
کرِن دست بستہ امامس سلام
امامَن زحد تُس دلاساہ کرن
کرک شادمانی ژلوک غصّہ غم
سپین مست در خوابِ شیرین طرب
دگر سو ملعونِ دیوِ سیاہ
در آن روز آتش سپین نہ فروز
وڈان آو دردم سو مانندِ باد
وچھن مست در خواب زین العرب
تہ وڈلیشت نمس نار پیو در جگر

بآرام گہ گے بہر کس روان
لمکن پھرژہ در پیالہ جابہ زہر
ازان پس قصہ بو و نے آشکار
امامِ حنیف سرورِ محتشم
کرت آسو مفرش سو از سیم و زر
خرامان تیتے ژا بہ زین العرب
بدامِ محبت گرفتار آس
بپابیش سناده سہ مثلِ غلام
محبت نمس آشکارا کرن
پھلوک دل چو غنچہ بباغ ارم
امامِ حنیف بیہ سہ زین العرب
گرفتار گومت سو در عشقِ ماہ
نہ ڈلیشت سپین دیو خوشتو بلوز
میانِ حرم ژاو آن بدنژاد
امامس نشن سئے لعیش و طرب
بجبلہ بکن گو سوئی تختِ زر

د چهون پان اندر حرم خانه د بو
کړن التجائی به پروردگار
لجس زن بو ورو ست د بو بیاه
امام حنیف سرور نامور
پریشان سپن په سه ذ ناب تب
دعائس بدرگاه حق گو قبول
نمی سانه الیاس ع و خضر نبی ع
مه کړ کنهه ژه اندیشه د بو لعین
ازان پس سه خاتون بصد وزر
نه نت اوس بنه تخت د بو بیاه
ازان پس ذ توک د رحم خانه بار
ز یاقوت د گوهر عمارت جړت
همه گنج و مال و گهر دو تمام
بیت کن سو مرد و د بو بیاه
ازن اک کنیاه نم چو کوه کلان
ازان پس سوی خانه گوش نهاد

کړن عجز و زاری وپن ای خدیو
الهی چهو هم زی نگهدار و بار
ژه کړ نم ز فضل و کرم مه رها
مه نش بے خبر کړ نه نمنی خبر
که گو با نمس جان کهنو زیر لب
نمس اض گو منت جناب رسول ص
نمس آبه د بو هس که ای نوس پری
نمس گاله پانے جهان آفرین
لزک نه تهوک نت بجای د گر
پوشیده سی خو په پسکر چو ماه
درت گو نمس د بو سن زنت د بار
سپن سر بسر سوخته بے حرت
ز دست پیمبر علیه السلام
گموت آسو بر غار چون اژدها
نهون بر سر غار سئی بے گمان
دپن ون سپن میون حاصل مرد

سيُن ڪار نيوار تر بي گمان
ازامن ٻس ڪرن فرض و سنت ادا
ورن لش حقيقت پٺن سربسر
نه بوزت ڏيسُ تم سه جوروبري
ٻُجهو ڪس نبوت طاقت بدبو نسفيد
اگرزن تمنش پٽ جهال سربسر
لگاون تُمي تَس گرنهس نه خلل
نه بوزت امامن ڏپوس ونهه ڏوان
ٻُجهوڪنت جا به آسَن سو ڏيوِ سفيد
بفضل و عنايات پروردگار
نه بوزت ڏيسُ تم ڪه اي شيرنر
اگر ميون بوزگ مه ڪر تفو خيال
نه بوزت امامن ڏپوس غم جهوڪيا
بنا چاره املاق و نفو زو نر
سخن مختصر گے دو شَے پهلوان
وجهڪ بر سر غار سنگ گران

خبر ڪيا و چه از گردش آسمان
ڏزن جڏ گرس گو بلا املاق شاه
زجنگ زرين العرب مختصر
نمر آسه ڏيون رٿ سرسري
ڪري جنگ از جان گرڏهي نا ابد
تُلن بڪ قلم گرزه گاوسر
اڪس نار معوبس ايس نه ڏو دل
مه هاڏن سو ملعون ڏيو و مان
مه ماون سو ملعون ڪرن ناابد
زلس سر باين تيغ زهر آبدار
مه ڪر نبوت طاقت ٻمي همسفر
تمس رنش جهنه شير زور المجال
ڏلے و نهه مه هاڏن سو چاه سياه
پڪان دراو با سر و زنامبر
پڪان وات بر غار ديو دمان
بسنگ گران غار ڪرمنه نهان

وسُن پھوم چھس منز بنام خدای — ژه رٹ اِ ین لمن ای دلاور پیای

نه بوزِت دپس نم که ای پہلوان — بو کرژاله چانوی به بارِ گران

نه چھوک زور و پہلوان مثلِ شیر — بنیا لو مُه مقابل به شیرِ دلیر

پس انگه امامن کمن ی دراز — کرن لسنه با سنگ محکم فراز

به املاق شاه نم ون رٹ سبت — کمندے دلاور چو پیلان مست

نه بوزِت سو املاق شاه ہا امام — دپنه لگو که اے شرورِ نیکنام

گژھن چھوی بنز دیکٹ دو سیاه — کرن جنگ نس سبب پھوی خواه مخواه

مه ون کوت کالاه کره بو قرار — نه دم مه خصت ژه ای نامدار

نه بوزِت امامن دپن کژه ہوش — ولی نعره یا مرت ژه وانی بگوش

یقین کر ژه امم دلو کر ہوشیار — امامن تو سے نعره کر آشکار

دویم نعره بوزِت ژه کرئی خیال — سپن با ہمی سخت جنگ و جدال

ترییم نعره یا مرت کره از قہر — یقین کرژه مارن امی دیو نر

اگر نه ترییم نعره گژھه آشکار — ازان پس گژھک یُدٕ ژھی اختیار

ونِت ئی بنامِ خداوندِ پاک — چھس منز ژرن وتھ بلا ترس و باک

بہایانِ چاه وانو یا مرت امام — کرن نم بهر سو نظر بام تمام

ونہاک دچھن اندران چانه جنگ — تنی کیو پکان گو مثالِ پلنگ

بيڪبارگي ڪرن نعره سهمگين
ڪه لرزان سڀئي آسمان و زمين
ازان نعره املاق شاهس خيال
سڀئي مهمل ناهم ده جنگ و جدال
ٿيئن ڪن سڀئي درغضب ديو

پٿر برزمين پيه سنگ گران
سڀئي زلزله ازگران تا گران

ازان نعره گو لرزه اندر جهان
ٿيو نعره ديوءَ سڀئي بيهوش
مزِ چشمه تم چون ڪجاوه ڪلان
ڪتوس خشم ازحد سو پرزار گو
ڪرن ڪرڪ تم ازبدن هولناڪ
سڀئي ايستاده سو ديو بلا
امامن پناه منگو سوئي داوگر
ڪرم يا رب زور و قوت عطا
ازين ديو آفت رهائي ڏنم
غرض بله امام حنيف نامور
ڏوان آيو تامرت سو ديو سياه
ٿيو ڪوه لايون امامس ڏوان
پٿر برزمين پيه سنگ سياه
امان گو لبت آن امام زمان
ازان پيس امامن بنام خدا
سڀئي نه ازان ضرب ديوس اثر

خبر گبه املاق شاهس لڳان
وٺت گو چو شير درنده بجوش
ڪرن تم نظر بر امام زمان
امامس ٻٺن سخت خونخوار گو
ڪه گويا وسٽ آسمان پيو خاڪ
هٽن نار نزاون نلن شهر گياه
جهوئيس احڪم الحاڪمين بي خطر
بمس ٻٽ ڪرم فتح و نصرت عطا
بدنيا و عقبيٰ بقائي ڏنم
ڪرن تڪيه بر داور دادگر
ڪو ها هٽ الغس ڪن بحال تباه
هيرٽ ڪن ٿڙلان گو امام زمان
سڀئي زلزله تا بخورشيد و ماه
بفضل خدائي زمين و زمان
ڏٺن ضرب گرزه به ديو بلا
پريشان سڀئي سرور نامور

از ان لغرہ املاف زنا تین ازود … فنا … رسیب بعد تمہ دیوان ازوف
بہ بتمہ شاہ زبی صندوق ازدر … سلام
کمند گران نزاوت تنجہ ہمہ شاہ ولی … تمین ہمر صندوق ازدر
اٹھین ہمہ جنسی املاف زاد … سعود جاہ تمین … مختصر
املاف غرض … ازان پس اماًمن سر گران نفس ای نشیر ازود
… کمندِ … نر … ازان دپن شاہ و املاف ازوند ازود
بہ زینہ شہزادہ زین العرب

بہ زینہ شہزادہ زین العرب
نہ بوزنت سوالملاف … نمہ سری نر
نہ بوزنت سوصندوق ازدر
نعقد … سوصندوق … مختصر
و دیبان … چیہ … گوکی
امانس بدل … شاہ املاف ازود
دپن … بفضلِ و … ازلی ہیچ

نتو چیہ تمو از مئے مرگ جام … دہ کرہوش پانے بہ دنیا جہو خام
غرض بلہ سوئے بو سیاہ گو ملاک … پُراز خون سیئُن دشت کوہ مُغاک
اماًمن کرُن شکر پروردگار … زشادی کرُن لغرہ خوشگوار
ازان لغرہ املافسی گو گمان … دپُن موو بہ زنگ تہ بو دمان
پس انگہ اماًمن بعیش و طرب … کرن جستجو بہر زین العرب
بناگہ کنن آلوانس سیئُن … بزاری اماًمس کنوی تم دِنُ
کہ ای شبیر نر سرو رِ نامدار … بصندوق ہیس لسنہ گنج زار
نہ بوزنت اماًمن سو صندوق نوود … مُزر جل بفضلِ خدائی ودو
وچھن ننت اندر آسہ زین العرب … گیمز خشک نہ و اتموت جان بلب
نمس کن وچہنت خوش سین نامدار … کرک اکس سخت بوس و کنار
سٹھاہ گیہ سہ زین العرب اشکبار … دلاسا اماًمن کرُس بے شمار
کرک حال و احوال سارو ی بیان … زلک غم سین خورم و شادمان
ازان پس اماًمن ہمہ گنج و مال … کرُن جمع سارو ہی بلا قیل و قال
صندوقس اندر لد نہ زین العرب … ان سیدت پانس بعیش و طرب
پکن وانو تر یک غارِ سیاہ … کران کریک فوراً بہ املاق شاہ
دپُن شاہ املافس ای پہلوان … ٹکن نزار جل این کمندِ گران

بہ گرد … زین العرب ان یقین … الیقین
بانک مہ نزاونت … سوکار بے شمار
… گرمُنت … افسوس
… بیاہ … کس
الا ای برادر … کہ
نصیحت … جان و دل … کر
گو دن کھوز … آسمان
… سخت … زمان

بین … بہ کرزادہ نہ فو
… سوی گمرن اسم
… کاراز … عبان
… نعمان
الیران بین
… بیر … ملاس

زمسکین نہ این سخن کر بگوش
سخن مختصر بلہ سو صندوق زر
دپھن سخت محکم سو بستہ کرت
گمان گو لمنس آسہ زین العرب
در آندم سو املاق گو بدگمان
دپھن یام جھروی زین العرب
زہوش و خرد گو سو بیہوش جان
دیُن از مہ بخشش کرم باوری
کھوت سو راز عشق آسوم جگر
دنت بی سو صندوق نم زوونر
تھون در سیاہ چاہ امام حنیف
بتھے پارٹ پہدی گردش روزگار
گہے پہلوانن کران ناتوان
گہے پہوی گدا این کران شہریار
غرض ژلو سو املاق چین جانور
سخن مختصر شاہ املاق شاہ

بد بنامہ گرتھ غرہ کر ہوش ہوش
زچاہ شاہ املاقنی کڈ نبر
مگر آسو لعل و جواہر جرت
بصندوق تھوم بعیش و طرب
سو صندوق فوٹرن نمی آزمان
پتھر پیو وسٹ وانونس جان بلب
بہوش آو گو تف و تھف آزمان
بہ دلبر بدست آو مہ سر سری
پھوت دور از کشور و تخت و زر
تلن نہ ژلن گو سو چون جانور
بیکوم سو صندوق ہیت ژلو کھف
گہے شاہ تھاوان گاہے فگار
گہے ناتوان کران نوجوان
گہے پادشاہن کران لورہ پار
کران آسو منزل بمنزل گذر
گر تھفت پیو سو در شہر خود خوجہ

اگرچه امام حنف بیو بچاه
مهر غم ژه نش وانه سوی ناموار
زنه بورت سپین خوش سرزمین العرب
وپان آس ای پاک پروردګار
سخن مختصر شاهِ ناپاک دین
برونِ شهر واتو املاق شاه
کرون حال احوال ساروی بیان
ازان پس کرک خیمه خرګه بپا
زلبس خورمی شاهِ املاقنی
تهون در عمارت سه زین العرب
انک پیشکش خوان نان وطعام
کرک مجلساه خاصه رنګین بهار
سوده کړ تمو عیش عشرت تمام
بله بر فلک کنهو شه ماه شب
مرخص ز املاق ګے سربسر
بصد خورمی شاهِ املاق شاه

پهو کیاه غم تمس کهاره پلنی آله
کړی شاه املاقنی سخت خوار
تمس از فراقِ حنف جان بلب
وچهن کړ امامِ حنف نامدار
بله واتو در شهرِ خود بالیقین
ملاقی سپین ها امیر و سپاه
تمس نش وین سربسر و استنان
سپین جمع ساری دران بارګاه
ستمګر تمی خوبه ناپا کنی
بصد وق نت منر سه رباب و نب
می و مطرب و ساقی خوش کلام
سپین شاه املاق بدرو ګار
غرض لوس دوه او نزدیک شام
فرو ډان ستاره سپین باطرب
کنوی رو املاق بیدا ګر
درونِ حرم زاد با فر جاه

سپین نښتن اکمه سوضد ووق زین العرب
نبهتن انصه سوضد و وق زین العرب
زنښتا به سرین بامر صندوق زنه
بر ازمیر زبر زوار اواک ججیره
نبهی نبیرفی تر منیب املاق شاه
کین در دهان انهار و نبین پهجاه
زبهتن نیضد وبنین سوی ابر زبرین
زبهتن نجرد و کراو سعد مر در عین
زبهتن فیتس جرد و زنه بارع نیتین
زحبیبت شمس ح ونه جراه تنن
پرا بیا زنغفه سوروری مکیه
سپن ازنغفه با برنت سوریتین
سپن ازان بدازنس جلاو
زنعی عشنه بارن زبر ناتین
سپین ننس کره ا بمنین
سپین جاو سپین کرد ان ابیتین
عجب نیش کبیاه کرم جاو چلاوی اتنر
بو پهوس جاو کر در ننر زیاده نر
مم بهوم ورین جاو لیو مینو کمال
مم لنش کیاه یی جاو ای مرتنال
اګر سیون بوزک زه ای نازنین
بو پهوس داده چاړ نګمینت ولنین
زدوی تحنت مم کړن کرنظر
مم از میوق بهوم نخته کرمن جا
ته بین کرنهادی تجم نابحال
مم اکر جاو برین زه ای بوش نصال
وان ازدوی نغفت مرکن نظر
زدوی غنا بنت کرم بره ور
انه بورت ویس سمه کای ناتکار
مرکړ بجهو کلام مرتش اسکار
دغا با زبهو کای انجهان
زهتر غفار کبک زه امان

امام شنف سسره رنا مدار | نهوت دریاه چاه ژه ای نابکار
نمس کهاره پائے خداوند پاک | بنی یوت کړی ای ستمگر هلاک
ښین پهوک کرو نغه جاو ای نازنین | به گو حکمتِ احکم الحاکمین
مه پهوم نکیه بر دا رِ ذو الجلال | رحیم ثیرم وعزت سو ایزد تعال
نه بوژت سو املاق گو خنسه جان | نرین العرب گو در آندم لکان
بنز ویک صندوق یامرت سو آو | نبر شیر نر از غضب نام دراو
ژین نم سیر شاه املاق شاه | نلن تهد دنن دو ردارت چوکاه
پتصر پهو سو املاق بیدا دگر | زهوش و خرد دور گو بے خبر
که گویا نمس مو ننی ذنو نه ناو | سپین سخت بیهوش آن بدنژاد
برابر پهل روز گو بے خبر | مومنت زن پمت آسو چون خرنهفر

داستان در بیانِ بیرون آمدن امامِ حنف از چاهِ سیناه و روانه شدن مغه جمهور در شهر سراندیب نزد املاق شاه برای زرین العرب

دگر سو امامِ حنف نامدار | پمت در سیاه چاه گمت
سپون تنگ در غارِ تاریک تنگ | کران النجا با خدا بے درنگ

بناگه ملکن ڏٺو کمند گران
نه ڏٺيشن سپن خوش امام حنف
هنن برزبان نام يزدان پاک
رٽيم ٿم کمند ڇهو سو اسپ لبر
سبب نن ڇهو بابه شاه املاق شاه
دغا ٿم کرن برامام حنف
وڇهن آسو اسپ يل نامدار
ڏين ٿم ڇهو درچاه امام همام
پس از چند روزا و آن اسپ تنن
رٽن دردمان آن کمند گران
بيکسي نزاون درآن نيز چاه
نه ڏٺيشن سپن خوش امام حنف
رٽن درکنار اسپ عالي تبار
ازان پس ڏٺن جف آن بادي
کرن قصد برقتل املاق شاه
بناگه سرراه امامن ڇهن

حنيفس لٿو وازور يکزمان
رٽن ٿم کمند گران جل بکف
کهست آواز چه بلا ترس و باک
رٿي برسر چاه مانند شير
سه زين العرب هنت ڙلن گو براه
نکهون ذرياه چاه سو عالي شرف
سپن رنجه ڏٺيشن به دشوار کار
ڙلن گو به املاق شاه بدلگام
دلاور امام حنف شير سند
بهي ٿم درآن چاه نراون ڪکان
دگر سو رٽن زير پايش پيا
ڏٺن بوسه براسپ والاشرف
پس انگه ڏنن شکر پروردگار
هنن برزبان نام پاک خداي
ڪنوي زلو يکن گو چه شير آله
سياه گرده نال آب هيانه ڇهن

ازان گرگ کمند نیزه وران گرز دار
نبرد وار جھمو عین علی یاران بھو نامدار [illegible]
[illegible]

بخبر ورن ان زه امیر زخ نا زیرین
[illegible]

سو املاق بدبخت مردار غدار
[illegible]

بیان حال کرنگ مفصل بیان
زه صندوق بیزن پچیو شراه دوان
انی شره پی کرم پر حال بر
کره چاره کنی شاه تب بر شخه
گر نوه کره چاره میا زی بوم
وکرنه گرهن پچیوم بسوی عزم
مه از عشق جگر بس پیچیهم کباب
منجم ابر شمی نه زنی دعذاب
زنه بوزنت بیو منجم او کتاب
دونک یادونت هس سراسر جواب
دیونک نس کرای شاه فرخنده فر
عجب راز کهمنت کنی بن اندر
پیچو کهمنت امام حنف نامدار
بی در سرانزیب بر کار زار
بهانه همونک آسه زین العرب
نوی آسه لاران سوز نارت تبر

کرن مارہ املاف از تیغ تیز	زسنزنا بپانس کرہ ریزہ ریز
نہ بوزنت سہ جھور گونا دمان	دین نس امامس کرای پہلوان
خداوند عالم زہ نظوئے بقا	ہمہ دشمنان آسنے زیر پا
پچھر اکس سر سر چان کمتر غلام	بخدمت کمر بستہ روز و مدام
پکواس زہ سیتن براہ سفر	کرو جانفشانی زہ ہیٹ مختصر
زنہ بوزنت امامن ہنن ہم رکاب	پکان درآی منزل بمنزل شتاب

بیہوش شدن شاہِ املاف با چہل عزیز۔ بعد از آن بہوش آمدہ و مشورت کردن با منجمان برائی وصالِ زین العرب و آمدنِ امام حنف در شہرِ سرانزیب برائی انتقام شاہ املاف و بردن زین العرب را

دگر سو املاف پیومنت پتھر	گموت اوس بیہوش مانند خر
چہل روز گذرت سو زہوش آو	سپینُ در بدن پیدہ نس نوش فتاو
زبس شور و غوغا تن ہول و حال	وتنُ با امیرن دبیرن بہ حال
منجم انن سار تدبیر دان	دپونک ونو مشورہ مہ لکان

[illegible]

دپوک پادشاهس مه گرځه دریغ
چهوا سه مشوره اک یوان دلیشا

بی بیبنت پینی به مشکل زه حل
دپوک پادشاهن دتومه نه حل

دپوک نس جمع کرزه بسیار مال
ازان پس ولواس نموک قیل و قال

سڅاه لعل و گوهر سڅاه سیم و زر
جمع کرزه ای شاه فرخنده فر

نه ساروی فدا کر براه خدا
نمی سبنت پینی زه حاصل مرا

نمی بیبنت مشکل زه آسان گرځی
دل رنجه مثل گلستان گرځی

به چهوی مشواره خاص ای شهریار
وگرنه چهو مشکل سڅاه سخت کار

نه یوزنت سپن خوش سو املاق شاه
کرن جمع ساری امیر و گدا

جمع نم کرن سیم و زر بیشمار
به لعل و گوهر هزاران هزار

ازان پس منادی کرن هر طرف
یهو ساله میانوی به ساز و دف

همه شهریاران همه خاص و عام
یهو ساله میونوی چیوے بجام

لکان نامه سوزک بملک و بلاد
پکن دای قاصد بمانند باد

کرک اک بیابان چه خرم بهار
مفرش دنک خیمه ها بے شمار

انک ساله شاهان روی زمین
سپن شور و شر تا بچرخ برین

ضیافت کرک گونه گونه تیار
کرک جمع لشکر هزاران هزار

ازان پس نبردراو املاق شاه
عروسانه پراو سر تا بپا

قسم جهوس کران از جهان آفرین	جهولیس داور آسمان و زمین
کرک غرق خون کافر بدلگام	مگر این سخن بوزاے نیکنام
بو یامنت اژدهه در صف کارزار	الغفس منز رٹت خنجر آبدار
رهه نیت روزه زیو بهچو شیر ژیان	رهه برو بهفه بهنهنه نیزه کر بو خوف جان
رهه پهم تکیه بر داور داوگر	ازین دشمنان کنهه مه چهونه خطر
ونن تی هنن نام پروردگار	الغفس کنت رٹن خنجر آبدار
کرن نعره مانند حیدر بلند	سپهن لرزه اندر چرند و پرند
ازان نعره کافر تهرپے بو نحر	سپهن گنگ گویا کنن هیوک زر
اندر زاو فوجس امام حنف	رٹن تیغ بران چو حیدر بکف
کرن حمله هر سو چه شیر دمان	هزاران کرن ماره ثم کافران
اکس تیغ لاهن کرن پاره پار	بیس از نیزه زن کرن آسو خوار
اکس آسو لاین سو گرز گران	بیس آسو مارن به نیزه دوان
اکس نیزه لاهیت سو ون بر زمین	بیس مشت لاین وڈاون زمین
نیتهے پاٹ هر سو شیر شکار	کرن کافران هر طرف لوره یار
دوان هر طرف آن امام حنف	وڈاون رٹن کافران صف بصف
دگر سو چه جهور مانند شیر	ژٹن کافران هر طرف بوی دلیر

رٹن درمیان گرٹھ امامِ حنف
دِبن گفتگو شب سپن مختصر
نمایان سپن آفتابوک ظهور
منور کرن عالم از عدل و داد
امامِ حنف سرورِ نامدار
سپن فارغ از فرضِ یزدان یار
ازان پس گرن کھنٹ تمی نامدار
یکان دلی مانندِ غران پلنگ
دگر سو نبردرائے تم اہلِ نار
مقابل سپن با امامِ همام
هزاران علم ہا بلند و دراز
ہنوک سخت نقارہ وٲین شور
امامِ حنف سرورِ نامدار
کرن نعرہ مانندِ شیرِ خدا
ازان نعرہ کافر نیہر پے تمام
اندر زاو در لشکرِ کافران

کرن نیر باران تمس ہر طرف
کہ تا صبحِ صادق سپن جلوہ گر
جہان سربسر پُر کرن تم زنور
زُلن گوشب نیزہ مانندِ باد
سو جمہور ہنت ہای عالی وقار
درودہ پرک بر رسالت مآب
سلاح گنڈتھ مانندِ شیرِ شکار
مقابل بنیھن پے بمیدانِ جنگ
ووٗلک ہر طرف سخت گرد و غبار
چو کوہِ گران صف کرک بر مقام
کرک ایستادہ نشیب و فراز
زلزش پریشان سپن ماہ و هور
سپن خشمگین گوسٹھاہ بر شرار
سپن زلزلہ تا بہ تحت الثریٰ
کرن تیغ بران نبراز نیام
بمانندِ آشفتہ پیلِ دمان

بلہ آفتابن بہ زرین کلاہ
پنھر نزاد گو غرق در نیرہ چاہ

نہر درابہ زون از کمالِ حشم
کھست بیٹھ تختش سر چون شاہ جم

سوئی ڈیرہ گے از دو جانب سپاہ
بشب گرکھ آرام تا صبحگاہ

سو جمہور با سرورِ نامور
کرک شب بدکر خدا مختصر

ببینکن پریشان گمرت اہلِ نار
کران از غم سٹھاہ گر بہ زار

در آن روز از کافر نابکار
گمرت در جہنم فتنہ ہت سٹ ہزار

نھفند حال گومت خراب و تباہ
کران آتش رانش نمی نا آلگرہ

بلہ کھنو پگاہ آفتاب جہان
کرون روشن از نور سادی جہان

نہر درای از ہر دو جانب سپاہ
مقابل سپن ہچو ابرِ سیاہ

بیک سو امام حنف پہلوان
سو جمہور ہت بای نیزر دمان

ببینکن سپن جمع نم اہلِ نار
نو لک شور و شر سخت گرد و غبار

گنڈک فوجسی صف جو کوہی بیاہے
رٹوک دیبان سرورِ نیک رای

نہ ڈلیشت سپن جنگین نامور
کرک حملہ بر کافران بدگہر

زھیبت کرن نعرہ سہمگین
سپن لرزہ اندر زمان و زمین

ازان پس رٹن تیغ بران بدست
کران حملہ مانندِ شیران مست

بہر سو وُڈاون نمی کافران
پریشان کرن از کران تا کران

نہ بوزت سو جمھور غمگین سپن
گمت آسہ بے شک برادر ابیر
نہ بوزت سپن تم بغم مبتلا
بینکن امام حنف پہلوان
قضارا امامن ٹکن کر نظر
نھنُد حالی ڈٹھیئن سپن مبتلا
تمو عرض کرہس کہ ای شیر نر
خبر چھا سوما اندرین دار و گیر
نہ بوزت امامن دلوک ای دلبر
اگر نارمو لیس کرس کا خلل
دنت ئی پھرن گر بسوی کفار
بنا گہ گرتھت بیو نزت نامور
نگونسار کر مت سو بر پیل مست
کرن از غضب نعرہ ہولناک
پس انگہ کڈان تیغ بران نبر
بیکدم کرن مارہ نم پیلبان

زلس غم نمن تابنی کن دین
نتہ مارہ گومنت ازآن دار و گیر
زہر برادر کرک نالہ آہ
گمنت گرم بر کشتن کافران
وچھن نم برادر بہم نوحہ گر
تمن نش گرتھت بیو خفیف جھہ کیاہ
سپن بوی گم اندرین شور و شر
سپن کشتہ یا خستہ یا ہیو اسیر
قسم جھوم مہ از کرنگار فدبر
کرک غرق خون صد ہزار الس بدل
زٹن ہننہ ہر سو ہزاران ہزار
بنزت آسو بستہ سو عالی گھر
نہ ڈٹھیئنت امامس دلس گوش ترس
ازان نعرہ کافر بتھر پے نجاک
کرن حملہ بر کافر بدگھر
انن موکلا دت بل نوجوان

بتن بیک جمھور و الا گھر نبیب تنس سپہ نتن اہان
نہن بہ جمھور امام حنف نبیب مین نہیل نسبر
ازان بیب نامور پہلوان

امامس بر سن زنہ آوا سبار مال
ازان پس کرک مشورہ والسلام
نمی بیت حاصل کرتھی دعا

چھہ در شہر زین العرب دلحزین ۞ الون اس بدست آن بے نازنین
ازان پس گرشو سوی قلعہ روان ۞ ہوی مشورہ چھوم پسند مہ لوان
برین مشورہ شاد گو نامور ۞ کرک شب بامر خدا مختصر
پگاہ بلہ ز مشرق شہ باختر ۞ نمو دار گو کھوت سو تخت زر
امامن کردن فرض و سنت ادا ۞ درودہ پڑن بر رسول خدا
پس انگہ دین تم بجمہور یل ۞ تیاری کرو بہر جنگ و جدل
زنہ بوزنت سو جمہور عالی وقار ۞ کمر بستہ سبین گرس پٹ سوار
شہ بارن تمی ہیچ شیران مست ۞ گرن پٹ رکٹ گرزہ خنجر بدست
ازان پس امامن سلاح و سلب ۞ ولن بر بدن مثل شیر عرب
ھتن بر زبان نام پاک خدای ۞ ذرن جف بر آن اشقر بادپای
گرن قصد بر قتل فوج کفار ۞ ھتن سبت جمہور عالی وقار
گرہی تیز آس مثل سیلان ۞ بدروازہ شہر بت پے دوان
الکتکن بنزد ستمگر وزیر ۞ ہزاران گمت جمع فوج شریر
وزیر ستمگر گمت خشمگین ۞ نبرد امتن ارپے جنگ و کین
وچھن بلہ امام حنیف نامور ۞ سو جمہور ہت بای ہا کر و فر
گرن حکم یکبارگی از قہر ۞ تلو منحت نقارہ نی شور و شر

بشمشیر و گرزه به تیر و تبر | کرن هر طرف ماره تم بدگهر
ژلن گے کفاران و فرخ نشان | اندر ژای فلکس شور و فغان
وزیر سنگر ژلن گو چو باد | پننے گوس لاران سو نادی ژراد
دژن نهف وزیرس بهاژوی در | انن از سرزین دالت بفور
دپن نس تکن کلمه برای لعین | وگرنه کرے سر جدا بالیقین
وزیرن دپس کرے کلمه راه | کرک بدمه ماره به تیغ بلا
نه بوژت سپن خشمگین نامور | کرن ضرب بر کافر بدگهر
بیک ضرب کرلس سرازتن جدا | ژهنن دورخس ترت وزیر تباه
ته ڈیشت امیران دلشکر تمام | مسلمان بیکم سپن خاص و عام
ازآن پس بحکم امام حنف | پنل خانه ساری کرک برطرف
بنا مسجدن هند کرک جابجا | سپن دین روشن بفضل خدا
پس انگه سو جمهور عالی وقار | دپنه لگو امامس که ای نامور
مه رخصت ز بوالکمال طرب | گرژه بو بنر دیک زین العرب
نه بوژت دپس غسم مهر | بجلدی زخواهر مه نش ان خبر
بدل دزنفکر ز شهر عرب | خبر کیاه چهه از حال زین العرب
بعصمت گمرت آسه تالتس خلل | ز املاق بدبخت آن پر دغل

سپهي سپيت ماري ژاستي جان

امامس نشته دلو زنت تاپیا

خبر کیاه چهه از حال زین العرب

ییہہ چھے اَچ کیفیت سَر بسر — چھہ زین العرب پاک ای نامور

زنہ بوزِت سپن خوش امام حنف — سٹھاہ شادمان گو سو عالی شرف

دگر سو سو جمہور ماتمِ شبیر — گرٛھِت ہیوٚ ہنز ویک خواہر دلبر

اندر زاو دریش زین العرب — بصد شادمانی بعیش و طرب

وچھت بای زین العرب سپن — ہو مژ آسہ گو یاسہ زندہ سپن

رٹن نالہ جمہور با اضطراب — بیہ بای ساری نشابان شتاب

کرن گریہ زاری زحد بے شمار — ازان پس کرن حال خوٚد آشکار

زشیر و زبے ہوشئی بدگمان — سترسر کرن با برادر عیان

زنہ بوزِت سپن خوش نبی خصال — ٹکن گے امامس وٚنوک سارہ حال

امامن زنہ بوزِت وٚلوک ای دلبر — ہپاکی سہ ہاون نشانہ زشیر

دگر نہ مہ باور چھو کرِ دل کران — زمنس شیرہ نٕ کنہہ ہاون نشان

زنہ بوزِت سو جمہور گو بازگشت — بخواہر ونٕ نم ہمہ سرگذشت

درآندم بخندہ سپن مہ جبین — ونٕ با برادر مہ گرٛھہ دلحزین

بلے زن مہ لش نٕ اسو شیر زبان — نشانہ ذزان اچ اک بے گمان

ونٕ نم ییہہ ہاوزن با امام — زنہ ڈیشت گرٛھی خوش بوز خدام

زنہ بوزِت سو جمہور گو شادمان — گرٛھت نم امامس ونٕ داستان

نہ بوزنت سوا املاق دِ رہم سپُن
بیاہ گو تمس روز روشن بدم
ژھانن کلہ بنُ کنُ وطن
پس از ساعتے ننزلنُ از کنار
دپونک دِنیو مشورہ مِہ ٹکان
دپوس اہل کارو کہ ای شہریار
ازآن جملہ اکھ نوِ دان انجمن
یوان مشورہ چھم کرِ وِ ید قبول
بجبلہ پرو کلمہ پیش امام
نہ بوزنت سوا املاق گژھنگ نر
پس انگہ دِ بم دپو کہ ای شہریار
گژھ بوزلت پیش حضرت امام
دپس شہریارن مِہ دِ تو تم افا
مہ چھم دختر اکھ برخ مہ جبین
دمی ژی بو دختر زہ کرتم قبول
امی جبلہ آنن گرہ بو امام

زبس غم تمس در جگر دم سپُن
کہ گو با بسر پیو تمس کوہ غم
پریشان سپن سخت بارہ زگار
انن برو ٹھکنُ تم ہمہ اہلکار
لبو کنھ کنن اس دشمن امان
کرو مشورہ کنھ مہ گژھ دلفگار
کہ ای شہریار زمین و زمن
تمی ببدت سپنو مطلب حصول
پس انگہ کرو کار تمسند تمام
دپن تس مہ کرینھو کلا ماہ دِ گر
مہ چھوم مشورہ اکھ یوان خوشگوار
دلس مکرو حیلہ اُنزیو تمام
زہ نش آس ای سرور باصفا
منگن شاہ املاق چھوم بالیقین
رتمی ببت سپنم مہ مطلب حصول
کرہ بے خبر پاٹھ تس قتل عام

اول نامہ لکھ سوئی شاہ ختن | دوئم لکھ بدارا شہ تیغ زن
تریم سوئی فرہنگ شہ کینہ خواہ | چہارم بزنگی شہ پر دغا
ژہ یو تژم لبندا دبان کر رقم | ششم سوئی نمرود بان باحشم
سنم لکھ بکاؤس شہ کینہ ور | سوشتم بکاموس شہ بدگہر
نیچھے پاٹ دارہ بشاہ جہان | کرن نامہ ہر سو ممن کن روان
دوان درای قاصد ہر سو بباد | براہ و بے راہ آن بدنژاد
سخن مختصر قاصد تیز گام | گرٹھت پے ذنگ شہر یاران پیام
وچھت نامہ ساری نمی بدخصال | ہیا سپن بہر جنگ و جدال

داستان دیگر

دگر سو امام حنیف شیر نر | گران عیش و عشرت بشام سحر
پس از چند روز سرو زنامدار | امیرن دپن لگ بند پیکار
امیرن دپن نم کہ اے نامور | کھٹت یو ٹھ املاق قلعس اندر
گزھن چہوم مہ برجنگ آن بدگمان | ولو مشورہ کنیہ ہم اندر زمان
امیر دکرک عرض اے نامور | چہواک مشورہ آسہ ایان خوبتر
گزھن بُد ژہ بر قلعہ ای نامور | ولیکن گزھوران کنو مختصر

دم صبح نبرد برون از حصار ... کرد جنگ با سرور نامدار

جمع آس در قلعہ اڑ کافران ... نزہ لچھ نہ نروا[13] ساس نم بدگمان

ہمی درای صبحس برون از حصار ... کرت ساز و سامان گرن ہٹ سوار

کرک صف مرتب بمیدانِ جنگ ... کمر بستہ گر مثلِ گرگ و نہنگ

ہنوک سخت نقارہ وابن بشور ... پریشان سپن ہر طرف مار و مور

ہنیکن امامن صفِ مسلمین ... مرتب کرن از پئے جنگ کین

وجہن کن سو جمہور مانندِ شیر ... صفس ہٹ تھون مثلِ شیر دلیر

کھورن نسندا بای چون کوہ سخت ... بہر صف تھون نامداران بخت

رہن پانہ اندر صفِ قلب جابی ... کرن تکیہ بر ذاتِ پاک خدائے

کرک نامدار و علم ما بلند ... سپن شور و شر تا بہ نیلی پرند

اول دراو از قلب شاہ نجف ... سو جمہور ہت تیغ بران بکف

کڈن گر مچہ شیر و جو باد بہار ... گہے بر یمین و گہے بر یسار

تمس کن وچہت کافران لرزہ وار ... کہ گویا تمن مرگ ان پیش آو

کرن نعرہ مانندِ شیرِ عرین ... کہ ای شاہ املاف ناپاک دین

رمہ کن سو زکنہ پہلوانِ دلیر ... کرو اک گراہ جنگ مانندِ شیر

نہ بوزت نبرد او اک کافرہ ... مقابل بجمہور چون اژدہا

امام حسن با امام حسين

داستان ديگر

ازان پس سپاهي ٿيو بي درنگ
نفئي کري ڪهاڙي زهنج تا امام جنگ
وچهن پيل سي شاہ خطن بر کمان
نتکن سي املاق گرز دمان

زشمشير تابان ٿنهي گيرودار
لوان آسه باران خون هر طرف
ٿنهي جنگ برپا سپن آڏوڻ
لوڏن آس کافر ٿکن سياه
گموت خشمگين آن امام حنف
کران آسه حمله جي شبير شکار
بيتکن سه جهوراز گرز تيغ
ٿنهي پاٽ گرون اسلاميان
نه ڏٺيشت سه املاق لرزان سين
درين حال ٿهو اک غبار از راه
سپن شور شر از زمين تا فلک
امام حنيفن از آن شور شر
ڏيس مخبران اي امام همام
جهو آمُنت با مراد املاق شاه
نه بوزنت امامن ڏين غم جهو کيا
ڏيم فتح نصرت خداوندگار

گرڙهن ڏزلزله زن با بر بهار
گرڙهن آس خالي ٿمن صف بصف
وسن آو سيلاب خون آسمان
لگو ک شاٺه هر سو ڇو ابر سياه
هر سو ڏاون ٿمن صف بصف
گهي بر ٿمبن وگهي بر سوار
کرن خون دوان هر طرف بي دريغ
گمرت کينه ور هيچ شير زبان
زلس غم ٿمنس زجگر دم سين
ٿمي گرو سيتن جهان گو سياه
پريشان سپن جن انس ملک
ڏکان آنه تاون خبر دو نز
بيرآمنت پهو شاهِ خطن بلگام
ٿشه لچهه ڇيس فوج ستمگر سپاه
مه جهوم تکيه بر ذاتِ کبريا
کران کبياه مه هيم کافر نابکار

٤٦

دلاسا دہ تمن کن کرن بیحساب
ازان پس بکان گیہ بروضہ جناب

اندر زایہ در روضہ پاک رسول
زبس غم گمر آس واراہ ملول

کران آہ وافغان ودان زار زار
زبس گریہ رو دسنہ کنہہ اختیار

وچھن نم بخواب اندرون مصطفٰے
ودان جلوہ مانند شمس الضحٰی

خرامان بکان آیہ پا کر و فر
بنزد جگر گوشہ نامور

رلوک در کنارہ سو لخت جگر
وچھک یام در غم گمر دیدہ تر

بزہرا لفر مود سالار دین
مخور غم برائی حنف انچنین

سو وارہ پہو خوش اندرین روزگار
پہو بیشک تمن یار پروردگار

بشہر سرانديپ جنگ و جدال
کرن پہوی با ملاف شہ بنگال

پہو تیس فوج و لشکر زحد بیشمار
پہو بڈ پادشاہ ظالم نابکار

گمر تھن ون امام حسن نزو تر
امام حسین ہنت بجاہ ظفر

نین فوج و لشکر ہزاران ہزار
باماد شاہ حنف نامدار

وچھت خواب زہرا سین شادمان
ازان خواب بیدار گیہ آنزمان

درودہ پڑن بے حد و بے شمار
زہجر محمد سین اشکبار

ازان پس گرہ آیہ خیر النسا
اما من ونن خواب سنر نا بیا

نتہ بوزت سین شاد و چھو امام
پہر سو کرک نامہ ما جل روان

اِنفس کت رٹن تیغ چون ذوالفقار
بہر سو کرُن خون روان ہید زنگ
نہ ڈلیشت انُن کافران اضطرار
رٹوک درمیان سرورِ نامدار
نہ ڈلیشت امام حسنؓ گو کشور
کرُن نعرہ مانند حیدر بلند
ازان پس رٹن نم بدست تیغ تیز
بہر سو کرُن کافران سرنگون
دوان یورکن تم دو ٹسے نامدار
دُبہان جنگ نفس پانہ پروردگار
نمن راض گو مرنت خداوند پاک
غرض کافران بدگہر بدگمان
بیہ بخت کاوُس بد روزگار
امام حسنؓ سرورِ صف شکن
بدنبال کافر چو شیرِ شکار
رٹن نہ نزٹن گے زہر دو طرف

کرُن کافران منز بپا گیر و دار
زخون گشتہ میدان ہمہ لالہ رنگ
بہر سو کرک حملہ نس ہپ شتاب
کرک حملہ نس از یمین و یسار
انُن نم سمند بلا دیر بروز
ازان نعرہ گے کافران مستمند
کرُن کافران ہر طرف ریزہ ریز
زخون شد زمین سرسبر لاکہ گون
یوان سر تہر کافران بے شمار
کرن فخر اندر ملک بے شمار
بہر سو یوان آس کافر بخاک
ہر بہت کھنن زلزلہ چو باد خزان
زلت گو زھنن زرا وہن خبت و بار
امام حسینؓ نامدارِ زمن
دوان ہر دو سو آس نم نامدار
ینو نام گو سو فوج ستمگر تلف

کرن ننہ اکس نش گرہنت امتحان — پڑھن تس خبر از حنیفہ جوان
دیوس تم امام حنیف شیر نر — کران جنگ از شہر گومنت نبر
برون شہر قلعہ املا قسی — ستمگر تمس زشت ناپاکسی
گمنت قلعہ سی کرن سو شاہ حنیف — چھ در شہر زین العرب پر شرف
غرض مقبرس دنو تی جملہ حال — زپانا بسر بسر قیل و قال
دیوس مقبرن ایجوان با طرب — ہمہ ہم بیت نزدیک زین العرب
ننہ بوزنت بمقبر سو خوش جوان — بزین العرب گو بیکلم دوان
دین تس چھو اک قاصد ہی نشار — ھنتھن نامہ آمرنت چو باد بہار
سو نامہ تمس از امام حسن رض — گرفتن چہوبن شاہ حنیف خوش سخن
ننہ بوزنت سہ زین العرب شادمان — سپن ننہ انن قاصد خوش بیان
کرن تس ستہاہ عزت و احترام — ضیافت رنگارنگ نان و طعام
از آن پس پرزہن تس ہمہ ماجرا — ز شہر مدینہ ز سنزنا بیا
ہمس بیت شخصا دتن ہمرکاب — گرہنت پی بہ پیش حنیفہ شتاب
غرض یلہ سو مقبر بنزد امام — گرہنت بیو کرن با ادب تس سلام
امامن سو مقبر رٹن در کنار — پرزھن حال و احوال تس آشکار
سو مقبر سپن شادمان بیکران — امامس دتن نامہ اندر زمان

غرض آدبا مرت امام حنف
پنھر و نھو سو ازا سپ مانند شیر
بشاهِ حسن رض هم بشاهِ حسین رض
امامو بشفقت رلوک در کنار
پس آنگه سین نم گرن ہیٹ سوار
پکان درای با فوج لشکر بسنا
سو جمهور با لشکر و پهلوان
گرگ بارگاها بلند تا بماه
لوائی امامِ حسن رض تا فلک
لوائی حسین رض وارثِ آنجناب
لوائی امامِ حنف کیاه حیرت
بنیکن گموت جمع فوجِ کفار
گمت جمع شاهان روی زمین
نمن کافران آسو نه کنهه شمار
ازآن جمله از ملک شاهادیان
ستهاه فدِ نا ساز آسوک دراز

وجهن فوج و لشکر نشاده بصف
پیاده پکمن گو بلشکر دلیر
گرفتن بپیلصا شوکت و بیت وزین
گرگ ماجرا سربسر آشکار
تلوک هر طرف سخت گرد و غبار
گرفتن پی قلعه تمی نو نسخطاب
پذیرا سین با امام زمان
هزاران علم ها ستاده بپا
سین نه سین شور اندر ملک
سین جلوه گر چون مه و آفتاب
رقم آسو نصرٌ من الله کرت
جهاناه گموت غیب زیرِ غبار
نهضِ شور و غوغا بچرخ برین
جو مور و ملخ نم هزاران هزار
زه زان آس آمرت جو شیر زبان
گرفتن کر نظر زاه نمن ہیٹ فراز

نه یوزت به املاق گرشت وبان
ازان پس همن کینه اش ار دنان
غذا آسه بیت هستنه غم گرشتی
بی گرشتی صد گو نفذ کرکھ وتنی
بیر پوک بهت من زنیشو تراب
نه چیت دیهه نم فاقه در بیچ و تاب
غرض صبحتس ترا و املاق شاه
بدون از قلعه گه بنا در درگاه

الم ش کس نه نم بلکه افتاده بیچی
بیچ مور و فوج به ادمی زاده بیچی
بیک لحظه ساری گرفتن بچه دوان
نه کھڑا و فوجه پش هم پهلوان
گرون اس امام حنف بچه دوان
گر آسه گرگ بسر ازاب و نان
زه گنت بیرجا بجهان بلم زنت بخواه تخواه
رہنے دیہ با ملاق ای یادشاه

سرزان فوج ارشنه بجه زنگ تنزبک
بعون صحت بر سنگ بیرون از حصار
بجه بدرانی پش بیابان و میدان جنگ
سین صف ... زنت ... جنگ
سروک صف ... دیکه ...
برین گرنده ... فوج خفص
بنیکن نبرد ... فیجک
حسن ... علم ... دراز
... صف ... نشان
... حسین ... امام ... با امداد
... تخت ... بسر ... فتح گاه
... عابدین ... ایشیاه

دین عادین کن کہ ای پہلوان
اگر ذن لیبو فتح تو ہمہ بے گمان

دمٹوہ سرافرازی کرو شہریار
دلے بد گرڈھو زور برنا مدار

نہ بوزنت سہین شاد نم عادیان
بنڑ دراو اک عاد دیو دمان

ٹھزر عادبس آسو نا آسمان
کھجر بے نہایت زکوہ کلان

تسند پکنہ سیتن زمین غستہ گے
چرندہ پرندہ ہمہ لبنہ گے

امام حسن رض سرور نامدار
دیتھرت عادبس کن سین ہزار

کرون نکیہ بردا و بے مثال
پھرن گرونتس کن بجنگ و جدال

نہ ڈلیشت امام حنف شیر نر
دوان آو ور خدمت نامور

کرن عرض ای سرور نیک بخت
بہ عادی پھہ برزور خونخوار بخت

زہ کر عیش و عشرت ہرت برقرار
بو نیرس مقابل پے کارزار

امام حسینن دپوس غم مبر
مہ پہوم نکیہ بردا و رداد گر

دیتھو آسہ کیاہ خواہش ذوالجلال
گرڈھن پہوم امس کن بجنگ و جدال

مقابل ہمتس گو امام حسن رض
بمیدان جنگ بیش آن پیلتن

نظر عادین کر بر آن پہلوان
زھیبت ہمس بیدہ گو از جان

دچھن پای تمند بزیر زمین
سر پاک دچھولس بعرش برین

دین تس کہ ای نامور پہلوان
زہ کس پہوک باہن نہ و رفتار قران

ٿمن بله سلح آ و نه ڪنهه بڪار
ڏوان آ و عادي چوڏولن نر
امامن نه رڙ لنس ڏوال ڪمر
اُنن زور ازحد هو خشم و قهر
بله برزمين پيو ڏيو دمان
امام حسن رض سرورِ نامدار
لگاءُون لبسر عادين تيغ تيز
ڙهنن دو زخس نت سو عادي ڏوان
ازآن ضرب عادين سين ياوپار
زناوي سين شور در مسلمين
دگر سو سو املاق گو خسته جان
کهوان آسو افسوس املاق شاه
نه ڏٺلشت و بم عادي گو خشمگين
نٿن شور و شر از زمين تا فلڪ
ڪرن ڪربڪ سوئي امام حسن رض
ڪرُن ماره ميهوتي برادر بجنگ

سپن تنگ عاجزان آن ڪارزار
ڏزنِ تهف رڻن تم امامس ڪمر
ڪرُن تنگ عاجز ستهاه ڏيوڙ
نٿن ٿهڌ سو عادي نه پاوڻ ٿهر
بوتيول گو زمينس ڪران ناڪران
ڏوان چوب ٽُس هيچو شيرِ شڪار
زٿٽ سرِ ٿمس گو بضرب تيز
ڪرن شڪر بردارِ الش و جان
برابر زه اڏ گيس در ڪارزار
امامس ڪرڪ آفرين آفرين
بله مو و آن عادي بدگمان
ڏوان سخت اندر ميان سپاه
چوبيل دمان در او ازخشم و ڪين
ڪه در لرزه گو جن وانس و ملڪ
ڪه اي شير نرزو و آپش من
همي خون اسندو مي ڪرزنگ

کهور کن امام حسین رض نامور | صف میسرہ میں ہٹ چو شیران نر
بقلب اندرون بانہ شاہ حسن رض | بل نامور سرور صف شکن
بہر صف تھوک پہلوانان بجاے | کرک نامدار و علم ہاپای
ہینکن نبرد و داملاق شاہ | ہزاران ہمنس لشکر کینہ خواہ
زبہر مدد لش زملک و بلاد | ہزاران کمرت جمع از بدنژاد
لہے درای ساری گرن ہٹ تھور | بمیدان ناورد بر کارزار
کرک صف مقابل بمیدان کین | سپہ پر ز لشکر بروی زمین
تمن کافران آسونہ کینہ شمار | و ٹک سر بسر دشت و ہامون و غار
ہنوک سخت نقارہ و ابن لشور | پریشان سپین ہر طرف ما دہور
نہ ڈبلشت امام حنف پہلوان | بمیدان ناورد بہت بہو دوان
کرن از غضب نعرۂ ہولناک | کہ گو یا ویت آسمان بونجاک
بمیدان کرن ساعتاہ اک قرار | مقابل ہمنس آونہ کافر سوار
ازآن پس پھرن گر سپین خشمگین | اندر زاد و در لشکر مشرکین
چو حیدر رٹن تم بدست ذوالفقار | بہر سو و ڈاون ہنن اہل نار
نہ ڈبلشت سپین کینہ و رزم لعین | کرک حملہ نس از سوارہ ہمین
امام حسن رض ہم حسین رض نامدار | اندر زاے در لشکر اہل نار

پیشتر زرای اسلامیان سربسر
المن کافرن ایم یمون نی بلاے
اندر ژاد و در قلعہ تیر بار
ان بھی ہم سو دروازہ بر اٹھن دیکہ
ژرتن لطف بیا ذی نعم کشای
پیچ گک آن سیر حیدر نامور
ہی دروازہ محکم کرک سخت تر
بقلعہ درون ژرای ہم بر الکام
زتھنک بیخ تہ آکاہ ژاد و تن تمام

گروک حملہ بر کافران برگہر
بیتن کہ بجن ہند پیا گبرودار
گرتھن و زلم زن بابر بہار
کہ روز قیامت پیدا ہو کر
سمند ر بیتن نمون دریا یجتن
پریشان بیتن کافرن عقل و ہوش

یک طرفۃ العین شبیرؓ جبار
بمیدان نادرہ بیت ہیو سوار

بتھکن ہمت آس کافر بتھر
اڑان نعرۂ حیدر نامور

بہوش آی یا مت نمی بخصال
پرژھن ہنہ کھا باہم سور و اچال

دیوک کم یہ کر نعرۂ ہولناک
کہ گویا دست آسمان ہیو چاک

اگر بیا کھ نعرہ نتھوی گرتھ بزور
مرن خلق ساری بمانند مور

دگر سو علی صاحبن ذوالفقار
بجن ژاد و لشکر بے شمار

کرن حملہ ہر سو چو شیر ژیان
کران مارہ نم اڑوہائی دمان

بوان ہت صفس ہٹ چو غران پلنگ
کران خون روان آسو تن بیدرنگ

دوان بدا کس ہٹ برت ذوالفقار
شہ سٹ زن مرن آس بے اختیار

بنتھے پاٹ ہر سو چو غرندہ شبیر
زٹن کافرن آس بالا و زیر

دگر سو امام حنیف نوجوان
کرن حملہ مانند شیر ژیان

بوان ہت صفس ہٹ سو عالی گہر
بیکدم کرن آسو نت مختصر

زٹن آسو ور دست گرز گران
کرن مارہ ہر سو نمی بدگمان

بنتھے پاٹ جمہور عالی گہر
کمرت کینہ ور آن بل نامور

ببہ ہم زگردان اسلامیان
کمرت کینہ ور ہیچو شیر ژیان

بہر جا گرک کافرن گبرودار
ہر ہمت رھتھن زل نمی نابکار

۵۴

زہیبت بیتن کافرن الحذر الامان
گرک نعرۂ الامان الامان
علی صاحبن نعرہ زن حیدر ذوالفقار
بہر سو کاو ان ہزاران ہزار
زرآن حال افلاک ہر سو بتر
کروئن از بغل زرہ ہر بار ان

[illegible]

مگر جهل از جهل پت رکٹ قدم
یہ دنیا سراسر جهو فانی سرای
پچهو دنبال پیکِ اجل هر طرف
غلام نبی عاجزِ ناتوان
غرض بلہ سو املاک مردار گو
نہ ڈیشت تسنر لشکر و پهلوان
زن و مرد ساری کنیز و غلام
ازآن پس علی شاهِ دلدل سوار
سو شهرِ سرانڈیب گو بهره یاب
سپن دین روشن چو خرم بهار
اکس هفتسی شیرِ حق نامدار
ازآن پس اِنک دبروا هلِ کار
سرانڈیب شهر کِ بنا بن سو شاه
پس انگه لدک اشترن جهو زر
سپن عزمِ رفتن شہ بوتراب
سو جمهور بہ بای سند تمام

تواضع ژہ کرای اچی دبسدم
بنتہ روز لش چهنہ ما کینسہ جای
ژٹن سرو ام نراو کبناه ضعف
نصیحت کران جهوی ژہ کروا یہ د هبان
بمس زهره سینتن جگر پاره گو
ژلان تنکران الاما ن الامان
بوان گی پران کلمہ تم خاص و عام
کهست هو ٹھ بر تخت گوهر نگار
بعون و عنایت شہ بوتراب رض
بفضل خدا قادر کردگار
بشهر سرانڈیب کراوک قرار
تمو منزه کرن تم اکهاه شهر بار
بدین محمد ص لبن پایگاه
بشهر مدینہ تمو کر سکهر
املان عالی هنتک هم کاب
مرخص ز جبد ر سپن والسلام

مہ از جہان و دل پیٹھ ام سہ
ہیوی کاروبارہ ہمس دعتہ رات
دوان نادِ خلقن برہ صلوٰۃ
پیرن بانگ دی تو کھم صبح و شام
سپٹھاہ نیک سیرت پیٹھ عالی مقام
تسُند نُو نا و عبد الاحد گرش دار
بیہ پیٹھ ہوم کرکھ کام مہ کرِ سنزار
کرنی عنایت تک ای اندر عدن
تمی نو زیمان پتی بربدن

عجب نیک سیرت پیٹھ عالی ہمن
خدایا ہمیشہ تھوون در امان
دپھن بیوی زافات آخر زمان
بیہ ہم مہ پیٹھ قرب و ... نہ
پرون لعف دپھون در پناہ
پیہ تہ تا منتھن دنیہ ہیوس دپھان
دوم دزن بے ہمت مروان

در آخر زِ دنیا ہیِن نظم شہید
نظر کر زِ شاہانِ روئی زمین
کتیو آن سُلیمانِ عالی وقار
کتیو شاہِ جمشیدِ عالی حشم
کتیو آن نریمان بلے نوجوان
زِ دُنیا پیھو آخر مرُن سارنی
بہ دُنیا پیھو آخر سرائے فنا
کرم کارہائی بدی بے شمار
خدایا زِ کرتو بہ میوٹوی قبول
کرُم با وری دُون جہانن اندر
کرُم مغفرت با پدر ای خدا
بیہ اک عموزادہ پیھوم نامدار
بعلم و ہنر پُور کامل سپیھوی
پیھو خوشخط نہایت سوانہ جہان
برُخ ماہِ تابان بہ برجِ یقین
خدایا ہمیشہ تھوُن برقرار

رٹک جائے در بر عرشِ مجید
پیھو نہ لنہ و منو کانھا کھاہ بر زمین
کتیو شاہِ اسکندرِ نامدار
کتیو آن فریدون و منوچہر ہم
کتیو سام و رستم تہ بیژن بلان
پیھو دریای مرگس تران سارنی
پیھو سار وی یموک برفنائی بنا
زِ تس معصیت پیھوس گمُنت شمار
اگر زِ ان سیاہ کار پیھوس لعم الفضیل
بپاسِ شہنشاہِ خیرُ البشر
بیہ والدہ اس پاسِ خیر الوریٰ
خدایا ہمیشہ تھوُن برقرار
وِرین وقت مشہور عامل سپیھوی
جو زرین رقم مشتہر بے گمان
گمُت مشتہر نام او سیف الدین
پیھو تیو تا منتھن گردشِ روزگار

ثنا تیس خدا تیس یعنی عمر بن شمار
پتہ رات مرغ ناکہ ہمت کہبار
لیکھن سوال پیھوس ثمن الناس
دپن ... نامہ ... نامہ ... و ... درنیاہ
کمھن ... ہدی ... سہو و ... خط
سمھن ... ترن ... عطا
نہ ... نکسن
دوم ... اوس ماہ ربیع
نوادہ ۱۳۰۲ شنن سنہ تنبیب و اران سن
ستین ختمہ زن ہنا ... نامہ ... ہمیں
بعون ... خدا داور ... بیس
ہنا تیس خدا تیس ہزاران ہزار
درودہ برانِ نبی بے شمار

ختم شد جنگنامہ ... الحرب
بدست عاصی ... علی شاہ
محی الدین ... خانیاری ...
